

PROP DE VOSALTRES

Els missioners

Estimats diocesans:

En la celebració del DOMUND d'enguany vull posar l'accent en les persones que, abandonant la comoditat de la seva família i la posició social, han marxat a altres terres per predicar l'evangeli de Jesucrist i compartir la seva vida amb gent de cultures diferents. Han passat d'un cert benestar a una arriscada inseguretat. És cert que la proximitat i la convivència amb els seus nous germans es transforma aviat en un amor intens cap a ells i en un clar afecte cap a la seva cultura. A partir d'aquesta actitud inicial, els missioners intenten donar-los a conèixer Jesucrist, la seva veritat, la seva salvació. A través de les paraules, els gestos i les obres quotidianes. Fins a arribar, si cal, al martiri, com veiem en algunes notícies d'avui mateix en què es relaten les matances de missioners i cristians anònims per part de grups radicals d'alguns països. A vegades sembla que a la nostra societat no li importa la seva mort per predicar i viure l'amor de Déu, la fraternitat i la pau de Jesucrist. El seu silenci és cridaner.

Malgrat el que acabem de dir, l'admiració i el reconeixement cap als missioners no minva entre les nostres comunitats i la societat en general. Quan ells venen i viuen amb nosaltres, els seus comentaris i opinions són motiu de reflexió i d'imitació perquè posen en el centre de la seva actuació l'anunci i el seguiment de Jesús; i mostren un marcat despreniment en les seves vides i una ànsia infinita d'ajudar els seus germans.

Avui em fixo en aquestes persones perquè el lema del Domund d'enguany és «SEREU ELS MEUS TESTIMONIS», frase que diu el Senyor als seus se-

guidors moments abans de la seva Ascensió, com diu el llibre dels Fets dels Apòstols (1,8). Amb aquestes paraules ens interpel·la a tots els cristians des del nostre baptisme i ens compromet a ser els seus testimonis en el nostre entorn. No exclou ningú. Però els missioners, a vegades, són l'única presència de Jesucrist en molts països i necessiten les nostres ajudes econòmiques i les nostres oracions.

Em sembla important que tots conegueu, i llegiu detingudament, els missatges que el Papa ens dirigeix als catòlics i persones de bona voluntat en jornades significatives. I pel Domund, sempre ens ofereix un comentari explicatiu.

El papa Francesc divideix el seu Missatge en tres parts: 1) La crida a tots els cristians a donar testimoni de Crist. 2) L'actualitat perenne d'una missió d'evangelització universal. 3) Deixar-se enfortir i guiar per l'Esperit. I acaba amb un desig: «Sí, tant de bo tots nosaltres fóssim a l'Església el que ja som en virtut del baptisme: profetes, testimonis i missioners del Senyor». Que aquesta referència serveixi per estimular la lectura completa del text: ajudarà els catòlics a comprendre millor la insistència d'aquest diumenge dedicat a les missions. Les Obres Missionals Pontificies i la Delegació Diocesana s'encarreguen de recordar-ho al llarg de l'any. Agraïm la seva tasca de sensibilitzar sobre la Missió i les seves crides a la col·laboració.

Per part meua, m'agradaria que aquestes consideracions arribessin a tots els racons de la nostra societat com una invitació a cooperar econòmicament amb les iniciatives d'aquests missioners qui, a més de dur a terme l'essència de la seva vocació, ajuden en el menjar, en la malaltia, en l'ensenyament de tants germans que els falta un mínim vital per al seu desenvolupament. Que l'admiració i el reconeixement als més de deu mil missioners espanyols escampats pel món es tradueixi en una ajuda perquè puguin continuar la seva missió. Ells ho agrairan i Déu beneirà la vostra generositat.

Amb el meu afecte i benedicció,

† **Salvador Giménez Valls**
Bisbe de Lleida

NOTÍCIES

Lleida recorda el beat Francesc Castelló

El cementiri de Lleida va ser escenari, el passat 29 de setembre, de la commemoració de 86è aniversari del martiri del beat Francesc Castelló, ocorregut aquell mateix dia de 1936. El jove químic lleidatà i destacat dirigent de la Federació de Joves Cristians de Catalunya tenia només 22 anys. La capella del cementiri va acollir la commemoració, juntament amb la celebració de la Jornada dels Màrtirs de Lleida, i es va celebrar l'eucaristia per part de Mn. Ezquerria,

exdirector del Secretariat per a les Causes dels Sants. Finalitzada l'Eucaristia, els assistents es van traslladar fins a la fossa comuna on reposen les restes del beat, juntament amb les del bisbe màrtir Salvi Huix i 211 màrtirs més, dels quals quaranta han estat ja beatificats. En aquest lloc es va fer una pregària i una ofrena de flors. Anteriorment, el dia abans, es va fer una missa a l'Església de Sant Pere, parròquia a la que assistia el beat en vida i on hi ha exposició permanent.

CERCA DE VOSOTROS

Los misioneros

Queridos diocesanos:

En la celebración del DOMUND de este año quiero poner el acento en las personas que, abandonando la comodidad de su familia y posición social, han marchado a otras tierras para predicar el evangelio de Jesucristo, su verdad, su salvación. Han pasado de otras culturas. Han pasado de un cierto bienestar a una arriesgada inseguridad. Es cierto que la cercanía y la convivencia con sus nuevos hermanos se convirtió pronto en un amor intenso hacia ellos y en un expreso cariño hacia su cultura. A través de esa inicial actitud los misioneros pretendían darles a conocer a Jesucristo, su verdad, su salvación. Con palabras y también con los gestos y obras ordinarias. Hasta llegar al martirio como queda claro en algunas noticias de hoy mismo en las que dan cuenta de las matanzas de misioneros y cristianos anónimos por parte de grupos radicales de determinados países. A veces da la impresión de no importar en nuestra sociedad la muerte por predicar y vivir el amor de Dios y la fraternidad y la paz que predica Jesucristo. Es llamativo el silencio.

A pesar de lo dicho en el párrafo anterior no disminuye la admiración y el reconocimiento de los misioneros entre nuestras comunidades y sociedad en general. Cuando llegan y viven con nosotros, sus comentarios y sus opiniones son motivo de reflexión y de imitación porque ponen en el centro de su actuación el anuncio y el seguimiento de Jesús; muestran un marcado desprendimiento en sus vidas y un ansia infinita de ayudar a sus hermanos.

Me fijo sobre todo en estas personas porque el lema del Domund para este año dice así: «SERÉIS MIS TESTIGOS», frase que dice el Señor a sus seguidores momentos antes de su Ascensión, como dice el libro de los Hechos de los Apóstoles (1,8). Es cierto que se refería a todos los cristianos desde su bautismo. Nos comprometemos a nosotros mismos para ser testigos suyos en nuestro propio entorno. No excluye a nadie. Pero los misioneros son a veces la única presencia de Jesucristo en muchos países y necesitan de nuestras ayudas económicas y de nuestras oraciones.

Me parece importante que todos conozcáis, y leáis detenidamente, los mensajes que el Papa nos dirige a los católicos y personas de buena voluntad en jornadas significativas. Y para el Domund siempre nos ofrece un comentario explicativo.

El papa Francisco divide su Mensaje en tres partes: 1) La llamada de todos los cristianos a dar testimonio de Cristo. 2) La actualidad perenne de una misión de evangelización universal y 3) Dejarse fortalecer y guiar por el Espíritu. Termina con un deseo: «Sí, ojalá todos nosotros fuéramos en la Iglesia lo que ya somos en virtud del bautismo: profetas, testigos y misioneros del Señor». Que esta referencia sirva para provocar la lectura completa del texto; para los católicos ayuda a comprender mejor la insistencia de este domingo respecto a las misiones. Las Obras Misionales Pontificias y la Delegación Diocesana se encargan de recordarlo a lo largo del año; agradecemos su labor de sensibilizar sobre la Misión y sus llamadas a la colaboración.

Por mi parte me gustaría que estas consideraciones llegaran a todos los rincones de nuestra sociedad como una invitación a cooperar económicamente con las iniciativas de estos misioneros, quienes, además de realizar lo fundamental de su vocación, ayudan en la comida, en la enfermedad, en la enseñanza de tantos hermanos que carecen de un mínimo vital para su desarrollo. Que la admiración y el reconocimiento de los más de diez mil misioneros españoles esparcidos por el mundo se traduzca en una ayuda para que puedan continuar su misión. Ellos lo agradecerán y Dios bendecirá vuestra generosidad.

Con mi afecto y bendición,

† Salvador Giménez Valls
Obispo de Lleida

Festa de la Verge Blanca,
patrona de Lleida

La celebració de la patrona de la ciutat de Lleida d'enguany, la Verge Blanca de l'Acadèmia, ha comptat amb la presència de la talla de la Mare de Déu de Meritxell, patrona del Principat d'Andorra, en commemoració del centenari de la seva coronació canònica. El bisbe de Lleida, Salvador Jiménez Valls, va convidar a presidir la Festa a l'Ar-

quebisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra, Joan-Enric Vives, que concelebraren l'Eucaristia, a la que van assistir nombrosos fidels. La coral Shalom va solemnitzar la celebració.

Durant l'Eucaristia es va recordar que el 1862 es va fundar una de les institucions més antigues de Lleida, l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana, amb l'objectiu d'e-

naltir la Mare de Déu a través de la literatura i les arts, i estendre la seva devoció, i com al cap de poc temps, el 1873, el Consell General d'Andorra, va declarar la Mare de Déu de Meritxell patrona del Principat d'Andorra. L'Arquebisbe Joan-Enric Vives va recordar com l'any 1972, fa 50 anys, la nit del 8 al 9 de setembre, a les poques hores d'haver-se celebrat la festivitat de la patrona, un incendi va destruir totalment el Santuari i va desaparèixer la imatge. El poble andorrà no es va deixar abatre, i va construir ràpidament un nou temple santuari, obra de l'arquitecte Ricard Bofill. Al final de l'Eucaristia es cantaren els goigs de la Verge Blanca de l'Acadèmia.

L'oratori de la Verge Blanca ja va acollir el res del Sant Rosari i la celebració de l'Eucaristia, el divendres 30 de setembre i el dissabte 1 d'octubre, amb la participació de les corals Units pel Cant i Estel. Durant tot el dissabte també es va fer l'ofrena popular de flors a Maria i, a les vuit del vespre, una vetlla de pregària jove.

Taula rodona sobre la no-violència

Cristianisme i Justícia i l'IREL van organitzar, el passat 27 de setembre, una interessantíssima taula rodona sota el títol «És la no-violència una alternativa realista a la guerra?», amb Joan Morera i Oriol Quintana com a ponents.

La xerrada va resultar especialment oportuna en un context d'escalada bèl·lica a Ucraïna i en desenes de conflictes oblidats al món, i va reunir un nombrós públic al paranimf de la Casa de l'Església, que també va participar amb preguntes als ponents, en un col·loqui posterior a l'exposició inicial dels conferenciants.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

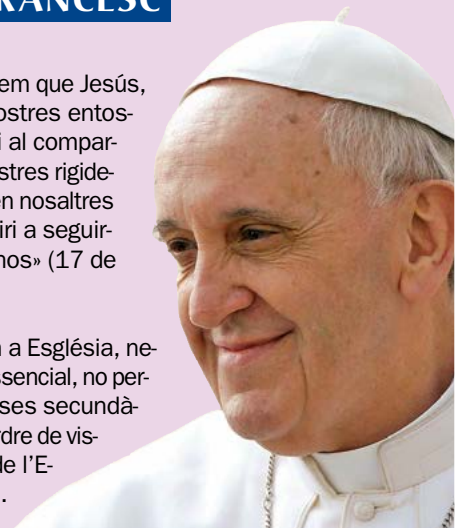

@Pontifex_es: «Mentre en el món augmenten les tensions i les guerres, que els nous sants inspirin camins de diàleg, especialment en els cors i les ments dels qui ocupen llocs de gran responsabilitat i estan cridats a ser protagonistes de pau i no de guerra» (15 de maig).

@Pontifex_es: «La benaurança, la santedat, no és un programa de vida fet només d'esforços i renúncies, sinó que és abans de res el joïós descobriment de ser fills estimats de Déu» (16 de maig).

@Pontifex_es: «Deixem que Jesús, Pa viu, sanegi els nostres entosudiments i ens obri al compartir, ens curi de les nostres rigideses i del tancar-nos en nosaltres mateixos, i ens inspire a seguir-lo on Ell vol conduir-nos» (17 de maig).

@Pontifex_es: «Com a Església, necessitem tornar a l'essencial, no perdre'ns en moltes coses secundàries amb el risc de perdre de vista la puresa simple de l'Evangeli» (18 de maig).

Lliurament dels premis del Certamen Marià

El paranimf de l'Acadèmia Mariana va acollir, el passat 2 d'octubre, la cerimònia de lliurament dels premis del Certamen Marià que atorga cada any aquesta entitat coincidint amb la festivitat de la Verge Blanca i que, enguany, ha estat dedicat a la Mare de Déu de Meritxell, patrona del Principat d'Andorra, en el centenari de la coronació de la talla, i després de dos anys anòmals del concurs a causa de la pandèmia. David Llorens i Poblador va rebre la Flor Natural com a guanyador del premi bisbe Salvador Giménez Valls amb el poema *Súplica blanca*.

També es va premiar Ernest Pibernat amb el premi de poesia de l'arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, Lluís-Enric Vives, pel seu poema *Sota un roser silvestre*; Oriol Solà, amb el premi de l'Arxiprestat de les Valls d'Andorra a la millor poesia dedicada al centenari de la coronació de la Mare de Déu de Meritxell per *Cent són cent*; Ascensió Ramona Ochoa, guanyadora del premi de l'ambaixador d'Andorra pel seu poema *Retorn a la Verge de Candòlic*; Lluís Coll Gilabert, guanyador del premi de l'IEI a la millor poesia dedicada a alguna de les advocacions marianes del territori amb *La Mare de Déu de l'Horta*; i Ramon Gené i Capdevila, guanyador amb *El perdó de la Verge del Blau* del premi de la Paeria a la millor poesia dedicada a una advocació mariana de la ciutat. Enguany, a més s'ha concedit un premi extraordinari de prosa en ucraïnès per al millor text dedicat a la ciutat màrtir de Mariúpol, que duu el nom de la Verge Maria, que s'ha endut Tetyana Filimonova per *Una triste historia sobre mi Mariúpol*. Els seus fills Eugenia i Oleh han estat reconeguts *ex aequo* amb un accèssit pels seus treballs, tot i que no hi havia convocada cap categoria infantil.

Abans de l'inici del lliurament de premis, la mantenedora del Certamen Literari Marià, Montserrat Esquerda, va fer un discurs on va parlar de les dificultats d'un món accelerat, complex i incert, i va posar la Verge Maria com a refugi de calma, senzillesa i certesa.

Seguint les passes de santa Maria Magdalena a França

Un grup de pelegrins de la Diòcesi de Lleida han estat a França entre el 24 i el 28 de setembre seguint les petjades de Santa Maria Magdalena. Entre altres, van visitar Aigües Mortes i Les Saintes Maries de la Mar i van celebrar la missa a la Basílica de Santa Maria Magdalena a Saint Maximin la Santa Bauma, municipi situat al departament del Var, a la regió de Provença-Alps-Costa Blava.

Els pelegrins també van anar fins a la muntanya sagrada per pujar un costerut recorregut a peu i en silenci durant una hora, aproximadament, fins a la Gruta de Maria Magdalena, i van visitar Marsella, Arles, Nimes i Avinyó.

REFLEXIONS

Millorar com a éssers humans (i III)

Des del paradigma transhumanista, l'ésser humà no preexisteix, doncs, com una idea platònica en el món eidètic. Tampoc en la ment de Déu. No hi ha un *eidos* del qual sigui imatge i semblança, ni una còpia mal feta que un demiürg ociós ha reproduït amb les seves mans. Ell és el demiürg de si mateix, el déu menor que, mitjançant la seva voluntat de transcendir-se i les seves habilitats tècniques, crea un arquetip i vetlla per assolir-lo, però un cop assolit, en crea, de nou, un altre i, així, successivament, en una cursa sense fi.

La identitat humana, però, no es pot comprendre al marge de la dimensió corporal. La visió de la corporeïtat que hi ha latent en el transhumanisme és, com a mínim, discutible. El cos no és un pur element adjacent. Per això, unir el cervell d'un ésser humà trasplantat a un ordinador no garanteix la pervivència de la identitat d'aquest ésser, perquè la identitat humana inclou, necessàriament, la carn.

Per a la majoria de persones, el millorament és un objectiu desitjable en si mateix. Segons els transhumanistes, el mitjà per assolir-ho no hauria de ser èticament rellevant. I, no obstant això, el mitjà sí que és rellevant en el discerniment ètic. No solament el fi ha de ser excel·lent, també ho han de ser els mitjans per assolir-lo. Guanyar una cursa és un mitjà legítim, però vèncer mitjançant l'engany o la manipulació no és acceptable des del punt de vista ètic. Ampliar el propi negoci és legítim des del punt de vista ètic, però fer-ho mitjançant el frau, l'estafa o l'economia submergida, vulnera els principis ètics.

Dit això, la pregunta és clara: Per què no hauria de ser legítim millorar-se a si mateix mitjançant l'enginyeria genètica? Quin mal es causa amb això? A qui es perjudica?

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

24. □ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Ef 4,32-5,8 / SI 1 / Lc 13,10-17]. Sant Antoni M. Claret (Sallent, 1807 - Fontfreda, 1870), arquebisbe de Santiago de Cuba, fund. Missioners del Cor de Maria (Claretians) a Vic (CMF, 1849), i Religioses de Maria Immaculada, a Cuba (IRMI, 1855); sant Martí, mr.

25. ■ Dimarts [Ef 5,21-33 / SI 127 / Lc 13,18-21]. Sant Bernat Calbó (†1243),

bisbe de Vic, abans cistercenc a Santes Creus, nat prop de Reus; Mare de Déu del Collell (apareguda el 1483; santuari a la Garrotxa).

26. ■ Dimecres [Ef 6,1-9 / SI 144 / Lc 13,22-30]. Sants Llucià i Marcià, mrs. de Nicomèdia venerats a Vic; sant Rústic, bisbe de Narbona; sant Viril, abat de Leyre (Navarra); sant Evarist, papa (grec, 97-105) i mr.

27. ■ Dijous [Ef 6,10-20 / SI 143 / Lc 13,31-35]. Sant Florenci, mr.; sant Gaudiós, bisbe.

28. ■ Divendres [Ef 2,19-22 / SI 18 / Lc 6,12-19]. Sant Simó (el Zelador), de Canà de Galilea, i sant Judes, anomenat també Tadeu (invocat en les causes difícils), apòstols; sant Silví, ermità.

29. ■ Dissabte [Fl 1,18b-26 / SI 41 / Lc 14,1.7-11]. Sant Narcís, bisbe i mr.

(s. IV), patró de Girona (1387); santa Eusèbia, vg. i mr.; beat Miquel Rua, prev. salesià.

30. ■ Diumenge vinent, XXI de durant l'any (litúrgia de les hores: 3a setm.) [Sa 11,23-12,2 / SI 144 / 2Te 1,11-2,2 / Lc 19,1-10]. Sant Marcel, centurió romà, i els seus fills Claudi, Rupert i Víctor, mrs.; santa Eutròpia, mr.; santa Zenòbia, mr.

Diumenge XXX de durant l'any (C)

COMENTARI

El cobrador d'impostos tornà perdonat a casa seva

Segur que a tots ens encanta la figura del cobrador d'impostos de la paràbola d'avui: ell tan senzill, tan humil, sense presumir de res. Però ens hauríem de preguntar a qui ens assemblem realment en la nostra vida. Perquè molts de nosaltres pensem (si no ho verbalitzem) que som bons, que no som com els altres pecadors i potser, fins i tot, ens atrevim a assenyalar algunes persones. Les paraules del fariseu són: *Déu meu, us dono gràcies perquè no soc com els altres homes: lladres, injustos, adúlter, ni soc tampoc com aquest cobrador d'impostos. Deayuno dos dies cada setmana i us dono la desena part de tots els meus ingressos.* Fixem-nos que dona gràcies a Déu i que és un home molt pietós. Perquè no hem de pensar que deia mentides sinó que certament complia amb tot allò que deia. Però evidentment té un defecte fonamental: creu que la seva salvació és deguda a les seves obres, que és ell qui se salva, per això diu: jo, jo, jo. I per altra banda menysprea els altres, es creu superior a tots ells especialment als pecadors. Però la salvació només la pot atorgar Déu. Per això el cobrador d'impostos, tot i ser pecador: *Déu meu, sigueu-me propici que soc un pecador*, sap que el perdó i la salvació venen només de Déu i cal demanar-los i esperar-los només d'ell. Per això també la primera lectura ens diu: *El Senyor escolta la pregària dels oprimits... El Senyor fa justícia; el crit d'auxili del desvalguts penetra més enllà dels núvols, escolta la pregària de l'oprimit.* Encara que parla de justícia i pobresa materials ho podem entendre en el sentit de pobresa espiritual, de la humilitat interior. També al final de la segona lectura Pau parlant dels seus enemics diu: *El Senyor em salvarà de tots els qui em volen perjudicar i em guardarà per al seu Regne celestial.* Malgrat tot el que ha fet Pau, sap que és el Senyor qui dona la recompensa: *El Senyor em donà forces perquè acabés de proclamar el missatge de l'evangeli.* Tot és obra del Senyor. Les nostres bones obres, tot i que les hem de fer, no salven. L'únic Salvador és Jesús.

▶ Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (Sir 35,12-14.16-18)

El Senyor fa justícia, no té miraments amb el prestigi dels homes, no es deixa influir per ningú en perjudici dels pobres; escolta la pregària dels oprimits, no es fa sord al clam dels orfes ni al plany insistent de les viudes. El Senyor rep benèvolament els qui l'honoren, el clam d'aquests homes arriba al cel, el crit d'auxili dels desvalguts penetra més enllà dels núvols, i ells no es consolen fins que arriba a terme, no desisteixen mentre l'Altíssim no intervingui per fer justícia a favor dels innocents. El Senyor no s'entretindrà, no tardarà a sortir a favor d'ells.

▶ Salm responsorial (33)

R. *Quan els pobres invoquen el Senyor, ell els escolta.*

Beneiré el Senyor en tot moment, / tindrè sempre als llavis la seva lloança. / La meua ànima es gloria en el Senyor; / se n'alegraran els humils quan ho sentin. R.

Els ulls del Senyor vetllen pels justos, / escolta quan criden auxili. / Així que criden, el Senyor els escolta / i els treu de tots els perills. R.

El Senyor és a prop dels cors que sofreixen, / salva els homes que se senten desfets. / El Senyor rescata de la mort els seus servents, / i no acusarà els qui es refugien en ell. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu (2Tm 4,6-8.16-18)

Estimat, pel que fa a mi, la meua vida ja és oferta com una libació vessada sobre l'altar. Ja m'ha arribat el moment de desfer les amarres i deixar el port. Després de lluitar en aquest noble combat i acabada la cursa em mantinc fidel. I ara ja tinc reservada la corona que m'he guanyat. El Senyor, jutge justíssim, me la donarà quan serà el dia, i no tan sols a mi, sinó a tots els qui enyoren la seva manifestació. Durant la meua primera defensa davant el tribunal no es presentà ningú a fer-me costat; tothom m'abandonà. Que Déu els ho perdoni. Però el Senyor m'assistia i em donà forces perquè acabés de proclamar el missatge de l'evangeli, i poguessin escoltar-lo tots els pagans. I Déu m'ha salvat de la gola del lleó. El Senyor em salvarà de tots els qui em volen perjudicar i em guardarà per al seu Regne celestial. A ell sigui donada la glòria pels segles dels segles. Amén.

▶ Lectura de l'Evangelio segons sant Lluç (Lc 18,9-14)

En aquell temps, Jesús digué aquesta paràbola a uns que es refiaven que eren justos i tenien per no res a tots els altres: «Dos homes pujaren al temple a pregar: un era fariseu i l'altre cobrador d'impostos. El fariseu, dret, pregava així en el seu interior: "Déu meu, us dono gràcies perquè no soc com els altres homes: lladres, injustos, adúlter, ni soc tampoc com aquest cobrador d'impostos. Deayuno dos dies cada setmana i us dono la desena part de tots els meus ingressos." Però el cobrador d'impostos, que s'havia quedat un tros lluny, ni gosava aixecar els ulls al cel, sinó que es donava cops al pit i deia: "Déu meu, sigueu-me propici, que soc un pecador." Us asseguro que aquest tornà perdonat a casa seva i l'altre no; perquè tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit.»

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic (Eclo 35,12-14.16-19a)

El Señor es juez, y para él no cuenta el prestigio de las personas. Para él no hay acepción de personas en perjuicio del pobre, sino que escucha la oración del oprimido. No desdeña la súplica del huérfano, ni a la viuda cuando se desahoga en su lamento. Quien sirve de buena gana, es bien aceptado, y su plegaria sube hasta las nubes. La oración del humilde atraviesa las nubes, y no se detiene hasta que alcanza su destino. No desiste hasta que el Altísimo lo atiende, juzga a los justos y les hace justicia. El Señor no tardará.

▶ Salmo responsorial (33)

R. *El afligido invocó al Señor, y él lo escuchó.*

Bendigo al Señor en todo momento, / su alabanza está siempre en mi boca; / mi alma se gloria en el Señor: / que los humildes lo escuchen y se alegren. R.

El Señor se enfrenta con los malhechores, / para borrar de la tierra su memoria. / Cuando uno grita, el Señor lo escucha / y lo libra de sus angustias. R.

El Señor está cerca de los atribulados, / salva a los abatidos. / El Señor redime a sus siervos, / no será castigado quien se acoge a él. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a Timoteu (2Tm 4,6-8.16-18)

Querido hermano:

Yo estoy a punto de ser derramado en libación y el momento de mi partida es inminente. He combatido el noble combate, he acabado la carrera, he conservado la fe. Por lo demás, me está reservada la corona de la justicia, que el Señor, juez justo, me dará en aquel día; y no solo a mí, sino también a todos los que hayan aguardado con amor su manifestación.

En mi primera defensa, nadie estuvo a mi lado, sino que todos me abandonaron. ¡No les sea tenido en cuenta! Mas el Señor estuvo a mi lado y me dio fuerzas para que, a través de mí, se proclamara plenamente el mensaje y lo oyeran todas las naciones. Y fui librado de la boca del león. El Señor me libará de toda obra mala y me salvará llevándome a su reino celestial. A él la gloria por los siglos de los siglos. Amén.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 18,9-14)

En aquel tiempo, Jesús dijo esta paràbola a algunos que se confiaban en sí mismos por considerarse justos y despreciaban a los demás: «Dos hombres subieron al templo a orar. Uno era fariseo; el otro, publicano. El fariseo, erguido, oraba así en su interior: "¡Oh Dios!, te doy gracias porque no soy como los demás hombres: ladrones, injustos, adúlteros; ni tampoco como ese publicano. Ayuno dos veces por semana y pago el diezmo de todo lo que tengo". El publicano, en cambio, quedándose atrás, no se atrevía ni a levantar los ojos al cielo, sino que se golpeaba el pecho diciendo: "¡Oh Dios!, ten compasión de este pecador". Os digo que este bajó a su casa justificado, y aquel no. Porque todo el que se enaltece será humillado, y el que se humilla será enaltido».